

เทศน์อบรมฆราวาส ณ สวนแสงธรรม
เมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๕ [คำ]
“ปฏิบัติธรรมหวังเป็นห่วงตายได้ยังไง”

พอตากับลูกเขยมักจะมีเรื่องกันอยู่เรื่อยละ แล้วก็ลูกสะใภ้กับย่า เณรน้อยกับหลวงตา สามคู่นี้มักเอากันจริง ๆ เป็นนิทานได้เลย นี่เราก็นุหนวกเข้าไปเรื่อย ๆ เราไม่ได้เอาเณรมาเลี้ยงไว้สักองค์ เวลาคนมาหาเราจะได้สวัสดิ์ เดี่ยวนี้หูชกหนวกแล้วนะ แต่ก่อนเวลามันจะเป็น นอนหลับ พอตื่นขึ้นมาหูดับหมดเลย มันไปนอนทับประสาทยังงี้ก็ไม่รู้นะ หูดับจริง ๆ เอ๋ ทำไมจึงเป็นอย่างนี้ ก็หูดี ๆ เวลาเป็นกลางคืนนอนตื่นขึ้นมาหูดับเลย ไม่ได้ยินเสียง จากนั้นมามันก็เรื่อย เลยกลายเป็นหูหนวกไปแล้วเดี๋ยวนี้ ไม่เห็นมันเปลี่ยน จะว่าหนวกเสียจริง ๆ ก็ไม่ใช่ มันอยู่ในกึ่งกลางนั้นละ พอให้เณรรำคาญแบบนี้แบบเณรรำคาญ

น่าจะไม่ว่ากว่า ๖-๗ ปีละมั้งหูหนวกนี้ คงจะนอนทับประสาทอะไรอย่างนั้น จากนั้นก็ไม่ว่า ฟันที่แรกดับจริง ๆ ครั้นต่อมาก็ถอยมาอยู่ในระดับนี้ละ ระดับเณรรำคาญจะว่าหนวกจริง ๆ ก็ไม่ใช่ จะว่าไม่หนวกมันก็อยู่กึ่งกลาง พอสวัสดิ์ลำบากว่างั้นเถอะ เรื่องของเณรกับหลวงตามันมีนิทาน พอตากับลูกเขยก็มี ลูกสะใภ้กับย่าก็มี สามคู่นี้มักเป็นละ ถือเป็นนิทาน

แปลกนะเรา ป ๓. มีแต่ ๓ ทั้งนั้นแปลกอยู่ เราก็นำมาพิจารณาอยู่ ถ้าว่าประณมก็ประณม ๓ เสีย นักรธรรมก็ ๓ ตรี โท เอก เปรียญก็ ๓ พอใจเรียนเท่านั้น เปรียญเป็นจุดขาดตัวเลย ไม่มีข้อแก้ตัว พอสอบเปรียญ ๓ ประโยคจบแล้วขาดสะบั้นไปเลย เพราะตั้งสัจอธิฐานจุดนั้นเท่านั้นเอง เพราะเราเรียนนี้เราเรียนเพื่อออกปฏิบัติ เราไม่ได้เรียนเพื่อชื่อเสียงอะไร ๆ ไม่เอาไม่สนใจ เรียนเพื่อออกปฏิบัติ ถึงขั้นมหาแล้ว การประพฤติปฏิบัติตามแผนการหรือตำรับตำราที่เรียนมาเรียกว่าไม่บกพร่อง แม้แต่นักรธรรม ๓ ชั้นนี้ก็พอแล้วในการปฏิบัติ ชี้แจงแนวทางต่าง ๆ ในภาคปฏิบัติได้เป็นอย่างดีแล้ว

ส่วนเปรียญ ๓ ประโยคเหมือนว่าเป็นสิ่งเสริมกันไปเฉย ๆ ภูมิแท้ ๆ ภูมิปฏิบัติ นี้อยู่ที่นักรธรรม ๓ ชั้นนี้หมดเลย เพราะฉะนั้นเวลาเรียนหนังสือที่เรียนบาลีกับเปรียญ จึงต้องจุดไว้เพียงแค่ ๓ ประโยค ถ้าได้นี้แล้วสมบูรณ์ หากทางสงฆ์ไม่ได้แล้วในภาคปฏิบัติว่าจะขัดข้องตำรับตำราตรงไหน ๆ ในภาคปฏิบัตินั้น เราแน่ใจหมดแล้ว เพราะฉะนั้นจึงตั้งจุดเอาไว้ว่า ได้ ๓ ประโยคเท่านั้นจะออกโดยถ่ายเดียว ไม่มีข้อแม้ ที่แรกนักรธรรมก็

ยังไม่ได้จับขึ้น แต่เปรียญสอบไปตกไป นักธรรมได้ขึ้นไปเรื่อย ๆ เปรียญตกไม่ถอย นี่มันแปลกอยู่นะ เปรียญสอบตกไป นักธรรมสอบขึ้นมาได้มา หนูนกขึ้น

จนปีสุดท้ายมันเลยได้พร้อมกัน นักธรรมเอกกับเปรียญ นักธรรมถึงจะไม่ได้ก็ตาม ขอให้ได้เปรียญออกเลย นักธรรมได้ขึ้นไหนก็ตาม เรากำหนดไว้เรียบร้อยหมดแล้ว สอบเปรียญตกไปเรื่อย ๆ สอบนักธรรมตามกันไป นักธรรมเลยได้ไปเรื่อย ๆ พอถึงวาระสุดท้าย สอบนักธรรมก็ได้ เปรียญก็ได้พร้อมกัน ออกเลย จึงไม่มีปัญหาอะไรเลย ตามธรรมดาที่เรียกว่าไม่มี ถ้าลงได้เปรียญ ๓ แล้วหมดปัญหา ออกเลย นักธรรมได้แค่ไหนก็ตาม เพราะเราแน่ใจในภูมิของเราที่จะออกปฏิบัติไม่ขัดข้องแล้ว เท่าที่ศึกษาเล่าเรียนมา พอดีมันก็ได้ทั้งเปรียญ ๓ ประโยค ทั้งนักธรรมเอก ตรี โท เอก นี่ที่ว่า ๓ ชอบกลนะ มีแต่ ๓ เรื่อย

พอหยุด หยุดเลยนะ นิสัยอันนี้มันไม่เหมือนใครว่าหยุด ๆ เลย หยุดเรียนหยุดเลย ไม่เอา มีแต่แรงปฏิบัติเท่านั้น ฟุ้ง ๆ เลย เรื่องผ่านไปเรียบร้อยแล้ว เราจะดูหนังสืออะไรเราก็ดูได้ตามสบาย ดูไม่มีขอบมีเขต ดูไม่มีข้อบังคับ ว้างนั้นเถอะ ดูตามอัธยาศัยเฉย ๆ แล้วหายสงสัยเลยนะ ตั้งแต่วันสอบเปรียญ ๓ ได้แล้วออก จะสงสัยในการศึกษาเล่าเรียนได้มากได้น้อย หมดทันทีเลยตามคำอธิษฐาน จนกระทั่งทุกวันนี้ไม่เคยสนใจพอแล้ว เข้ากันได้กับคำอธิษฐาน ขาดสะบั้นกันเลย คนละฝั่งไปเลย

ส่วนสมณศักดิ์นั้นเราพูดจริง ๆ เราไม่สนใจนะ ไม่เอา คิดดูตั้งพระครูให้ที่แรก ปัดคืนเลย ไม่เอา เป็นพระครูสัญญาบัตร เพราะเป็นเปรียญแล้วตั้งสัญญาบัตรไปเลย ปัดคืนเลย ไม่เอาเลย คิดดูตั้งแต่ในหลวงพระราชทานพัดพระครู เป็นพัดสัญญาบัตรจะไปรับในพระราชวัง ไม่ไปนะ มันก็ดื้อแบบหนึ่งเหมือนกัน เราก็พิจารณาย้อนหลังวัดบวรฯที่ว่า เลขาธรรมยุต เจ้าคุณวิษขมัยอะไรนี่ละ เอาหนังสือมายื่นให้เราให้ไปรับพัดในพระราชวังวันนั้น ว้างั้น ดูว่าห่างกันไปสามวันก็ถึงวันรับพัด พอจดหมายมาเราก็ปั๊บปั๊บเตรียมของเปิดเลย กลับอุดร ไม่เอา ไปก่อนเลย

ทางวัดบวรฯ นี้ก็ไม่ถอย เขียนจดหมายจีไปหาเจ้าคณะจังหวัดให้เอาเรากลับมารับพัด แล้วดูไปทางนั่นด้วย เจ้าคณะจังหวัดวังมาหาเรา ถูกดูใหญ่มาแล้วจากทางนั่นแหละว้างั้น ดูอะไร ดูเรื่องรับพัด ทางนั่นจดหมายมาแล้ว ทำไม่ถึงออกมาเสียละ ไม่ออกยังงี้ แก่ปั๊บปั๊บ ก็เราคันหมดทั้งตัวนี่ หม่าซีเรือนแตกฮือ ๆ ไปทางไหน จะไปได้ยังงี้ เอาหม่าซีเรือนเข้าไปพระราชวังมันสมเหตุสมผลหรือ แก่ตรงนั้น หม่าซีเรือนเราคัน มันไปฉันทอาหารทะเลละทำ อยู่กรุงเทพฯ มันเลยคัน เอานั่นละเป็นข้อแก้ตัว ทางนั่นก็มาขู่เรา เจ้าคณะจังหวัดท่านเจ้าคุณธรรมบัณฑิตนี่เองจะเป็นใคร มาขู่เรา เราก็ขู่เอาชีกีพวกเดียวกัน

ก็บอกท่านป่วยท่านมาไม่ได้แล้ว ท่านรีบกลับเพราะท่านไม่สบาย ท่านก็เลย เอ้อ ได้ข้อแก้ตัวก็จะบอกไป แล้วก็เสียบไป เป็นอันว่าแล้วไป ไม่รับ จากนั้นก็สั่งไปหมดทุกอย่าง ตัดขาด ตำแหน่งพระคงพระครูไม่เอาทั้งนั้น ยกเลิก ไปบอกอย่างนั้น ตลอดนิตยภัตเงินเดือนพระอะไรตัดหมดเลยไม่เอา ทางกรมศาสนาเขาก็บอกมา อนุโมทนาในเนกขัมมะของท่าน จากนั้นก็เลิกกันไปเลย อยู่ ๆ มาฟาดขึ้นเจ้าคุณชั้นราชเลย มันยังไวกันอีก เรื่องราวที่รับก็เห็นแก่ทั้งสองพระองค์นะ จะเสียพระทัยมากถ้าไม่รับ เพราะตั้งไม่ได้ตั้งเจ้าคุณชั้นสามัญ ตั้งชั้นชั้นราชเลย ทั้งสองพระองค์พร้อมใจกัน ไม่ผ่านมหาเถรสมาคมเลย ตั้งผ่านไปเลย นี่ถ้าเราไม่รับท่านจะเสียพระทัยมาก เราจึงรับให้ เรื่องราวเป็นอย่างนั้น

ครั้งที่สองมานี้เอาอีก ฟาดข้ามชั้นเทพ ขึ้นชั้นธรรม คราวนี้ก็เอาบ้างแหละเราว่าให้ผู้ใหญ่ อย่าทำอย่างนี้นะ นี่เราทนมาแล้วนะ คราวนี้พูดตกลงกันอย่าทำอีกนะ เราหนักพอแล้ว เราไม่อยากยุ่งกับสิ่งเหล่านี้ เราแก่แล้ว นี่มันถึงชั้นธรรมแล้ว จากธรรมก็พรหม ศาสนโสภณ ขึ้นสมเด็จ ขำนี้ก็จะเป็นสมเด็จแล้วนะ ไม่เอานะ ตั้งแต่ที่นี่หนักพอแล้ว ก็คิดดูชั้นราชเท่านั้นยังให้ไปฉันในพระราชวัง อันนี้เราก็ไม่ไป เราก็ถือไม่ไปเลย ให้พระชั้นเดียวกันไปฉันแทน ที่ไหนไปเถอะ ขึ้นชั้นธรรม เอาอีก ยิ่งหนักเข้าหนักเข้าก็หนักเข้าอีก เราก็ไม่ไปอีก ตี้อันนี้อย่างนั้น ไม่เอา ผ่านมารับเฉย ๆ หมู่เพื่อนทั้งหมดที่เป็นชั้นเดียวกันต้องเข้าไปพระราชวัง เราไม่เข้าองค์เดียวเท่านั้น ไม่เข้าตลอดเลย แล้วจะมาตั้งสมเด็จอีก โอ้โฮ

ก็ท่านส่งเสริมให้ปฏิบัติปฏิบัติชอบ เพื่อเป็นกำลังใจปฏิบัติศาสนา ท่านไม่ได้ส่งเสริมให้เป็นบ้า ดินเหนียวติดหัวก็ว่าตัวมีหงอนไปเสีย เป็นบ้าไปเลย ท่านไม่ได้ตั้งเพื่ออันนั้น เราก็ไม่ได้รับเพื่อเป็นบ้า เพราะฉะนั้นถึงได้ค้านกันซิ ก็เราไม่ต้องการ ยศพระนี่มันเต็มยศแล้ว จะเอายศไหนมาเก่งกว่ายศพระอีก พระพุทธเจ้าก็พระ พระสาวกก็พระ แน่ เราตัวเท่าหนูก็บวชมาเป็นพระแล้ว เราก็พระ ก็เท่านั้นเอง จะเอาอะไรอีก อะไรก็เหมือนกัน เปิดออกหมดแล้ว จะเอาอะไรในโลกอันนี้

พูดให้มันชัดเจนท่านทั้งหลายฟังเสียนะ รสของธรรม อำนาจของธรรมเลิศเลอขนาดไหน มันกลายเป็นถึงขยะไปหมดเลย พูดให้ฟังชัด ๆ อย่างนี้ ถอดออกมาจากหัวใจมาพูด ไม่ได้มาโกหกนะ เพราะฉะนั้นใครจะมาตำหนิติเตียนอะไร ๆ โดนใจมตีแบบไหน ๆ มันจึงไม่สนใจ ประสาถึงขยะ ว่างั้น เขาจะยกเมฆมาชมเชยก็แบบเดียวกัน สิ่งเหล่านี้เป็นสมมุติ เรียกว่าอยู่ในชั้นถึงขยะทั้งนั้น ถึงขยะขั้นดี ถึงขยะขั้นเลว อะไรก็แล้วแต่จะว่ากันไป เราไม่สนใจ มีแต่ว่าถึงขยะเท่านั้นพอ อย่าเอามายุ่ง ก็เหมือนกับทองคำแท่งน้ำหนัก ๑๐ กิโล อัฐุก้อนหนึ่งน้ำหนัก ๑๐ กิโล ทั้งสองอย่างนี้จะว่าอะไรดี เอ้า ยก

ทองคำน้ำหนัก ๑๐ กิโล อัฐก็ ๑๐ กิโลเหมือนกัน มันหนักเท่ากันจะเอาอันไหน ไม่เอา ไม่ยก มันหนักด้วยกันเท่านั้นพอ

ไม่ว่าความชมเชย ไม่ว่าความสรรเสริญ มันก็เทียบกับทองคำทั้งแท่งและอัฐนั้นแหละ น้ำหนักมันก็เท่ากัน เมื่อไม่รับมันก็ไม่รับทั้งหมดเพราะมันเท่ากัน สมมุติด้วยกัน สมมุติอันหนึ่งฝ่ายดี อันหนึ่งฝ่ายชั่วเท่านั้นเอง แต่มันก็เป็นสมมุติ อันนั้นเป็นยังงี้ ไม่นัก คือไม่ยก สบายดี ไม่ยุ่งกับอะไรเลย ใครจะยกยอสรรเสริญอะไรก็เท่าเดิม ใครจะมาตำหนิติเตียนอะไรก็เท่าเดิม ไม่เห็นมีอะไรแปลกต่างกัน เพราะของเศษของเลยจากหลักธรรมชาติที่แท้จริงแล้ว ซึ่งไม่มีอะไรเสมอเหมือนเลย จะไปหาคว้าวอะไร มูตร ๆ คูถ ๆ วังนั้นมันเต็มยศนะ อยู่ที่ไหนสบายไป ๆ วันหนึ่ง ๆ เท่านั้นเอง

ดูลมหายใจเท่านั้น เหนอ ไปไม่ไหวหรือ ดัดฝั่งเดียวเลย มีเท่านั้น เรื่องสมมุติทั้งหลายจึงได้ประมวลมาว่า มาอยู่ในชั้นนี้เท่านั้น นอกนั้นไม่มี อยู่ในชั้น คือชั้นนี้ถึงไม่ยึดมันก็ตาม ความเจ็บปวดแสบร้อน เจ็บท้อง ปวดศีรษะ อะไรนี้เป็นเรื่องของชั้นนี้แสดง ๆ ถึงไม่ยึดมันก็ผ่านให้รู้ ๆ รับทราบ ๆ แน่ มันก็เหมือนกันกับโลกทั่วไป แต่ต่างกันที่ว่ายึดหรือไม่ยึดเท่านั้นเอง อันหนึ่งเพียงรับทราบ เป็นสัญชาติญาณที่รับผิดชอบในชั้นนี้จะต้องปฏิบัติกันไปเท่านั้นเอง ส่วนยึดหรือไม่ยึด ความรับผิดชอบมันก็มีเหมือนกัน โดยสัญชาติญาณนะ จะว่าตั้งหน้าตั้งตาสงวนรักษาก็ไม่ใช่ มันหากเป็นหลักสัญชาติญาณอย่างนั้น

เราจะเห็นได้อย่างชัดเจน ชั้นของพระอรหันต์ กับธาตุชั้นของคนปุถุชนธรรมดาในสัญชาติญาณที่รับผิดชอบมีด้วยกัน เช่นเราเดินไปสั่นจะหกล้ม ทั้งปุถุชนทั้งพระอรหันต์จะไม่ล้มอย่างง่ายตาย จะต่อสู้ต้านทานกัน ไม่ควรล้มไม่ให้ล้ม ป้องกันตัวตลอด จนกระทั่งถึงสุดท้ายป้องกันตัวไม่ไหวก็ยอมล้มไป เช่นเดียวกับปุถุชน เมื่อสั่นนี้กลัวล้ม มันก็ต้องต้านทานใช้ไหม พลิกนูนพลิกนี้จนไม่ไหวมันถึงยอมล้ม ถ้าไหวไม่ยอมล้ม พระอรหันต์ก็เหมือนกัน นี่สัญชาติญาณอันนี้เป็นเหมือนกัน

ต่างกันภายในจิต จิตของปุถุชนนี้จะร้อนวูบไปหมด ตกอกตกใจ สิ้นมันจะหกล้ม หรือเดินก้าวไปเหยียบบรากไม้ มันคดมันงอเหมือนงู นี้กว่าเป็นงูกำลังจะก้าวเหยียบลง โดดฝั่งเลย เป็นสัญชาติญาณ จะว่าท่านตื่นท่านตื่นในหัวใจท่าน ท่านไม่มี หากมีอันหนึ่งระหว่างชั้นรับผิดชอบกัน ดัดกัน หลีกกัน ป้องกันตัวอยู่ในของกันและกันในชั้นนั้นแหละ ที่ไม่ผิดกันก็คือหัวเราะ ก็คือชั้น น้ำตาร่วงก็คือชั้น เป็นเรื่องของชั้นล้วน ๆ แต่ที่ท่านให้ชื่อให้นามว่าพระอรหันต์ ท่านบอกว่า ท่านปลงธรรมสังเวช ไม่เรียกว่าร้องไห้ เพราะท่านไม่มีอะไรในจิต เป็นแต่ชั้นแสดงกิริยาต่างหาก เป็นกิริยาออกมา

เช่นสลดสังเวช จะให้ร้องไห้ด้วยความเสียใจเหมือนคนทั้งหลายไม่มี ท่านมีธรรมสังเวช น้ำตาร่วงออกมา เรียกว่าชั้นแสดงตัว เพียงเท่านั้น

จิตใจไม่มีอะไรกระเทือน นับแต่กิเลสขาดสะบั้นลงไปแล้ว บริสุทธิ์สุดส่วนแล้ว เพียงเท่านั้นพอ ไม่มีอะไรจะแสดงต่อไปอีกเลย หมดยุติโดยประการทั้งปวงตลอดไปด้วย นี้ที่มันเหมือนกันระหว่างปุถุชนกับพระอรหันต์ก็คือ สัญชาตญาณที่ป้องกันตัวเป็น หลักธรรมชาติของชั้นของพระอรหันต์ที่มีอยู่ในตัวเอง แม้ไม่ยึดก็มี มีอยู่ในนั้น เช่น ลื่นอย่างนี้ ก็เหมือนเรา พลิกตัวบีบถ้าไม่ควรให้ลื่น ไม่ยอมลื่น จนกว่าสุตวิสัยถึงจะยอม ลื่นเหมือนกับคนทั่ว ๆ ไป เป็นอย่างนั้น หรือไปเหยียบอะไรที่น่าตื่นเต้น เช่นเหมือนกับ งูเหยียบลงไปนี่กว้าง โดดผางเลย เป็นเหมือนกัน

แต่ภายในต่างกัน คือท่านไม่ตื่นเต้น ท่านไม่ตกใจเหมือนปุถุชนเรา ที่ทั้งตื่นเต้น ตกใจ บางทีร้องเวิกวาก ๆ มันแสดงทั้งจิตทั้งชั้น ส่วนท่านมีตั้งแต่เรื่องของชั้นล้วน ๆ มันต่างกันที่ตรงนี้ ชั้นนี้เป็นวาระสุดท้ายที่ว่ารับผิดชอบ ยังรับทราบกันอยู่ นอกจาก นั้นหมดไปโดยประการทั้งปวงไม่มีอะไรเหลือ แต่ชั้นนี้มีอยู่ เช่นเจ็บท้องปวดหัว เจ็บ ไข้ได้ป่วย เย็นร้อนอ่อนแข็ง รับทราบตลอดเวลา นี่แหละที่ให้รับทราบ ถึงไม่ยึดก็รับ ทราบ ๆ จะว่ากวนหรือ ธรรมชาตินี้เขาก็ไม่ว่าเขา กวนใจนะ ใจเองก็ไม่ไปคิดยกโทษยก กรรมว่าเขา กวนเรา หากเป็นทางผ่าน อันนั้นเขาก็ผ่านไปตามกิริยาของเขา ผู้รับทราบก็ รับทราบตามอาการอันนั้นเท่านั้นเอง ก็มีเท่านั้น ไม่เห็นมีอะไร

ให้มันประจักษ์กับจิตใจ จะไม่ถามใครทั้งนั้นธรรมของพระพุทธเจ้า จึงเรียกว่า เลิศเลอ ยังไปถามนั่นถามนี่ ยุง ไม่ใช่ ไม่เคยเจอ เจอเข้าปั๊บนี้รู้ทันที ดังที่ยกกัณฑ์เทศน์ ขึ้นมาเทศน์ที่โรงเรียนอุดมศึกษานั้นก็เหมือนกัน ที่ว่าอย่างศาลาหลังเราเทศน์ ไม่เคย เห็นก็ตาม ใครมาเห็นไม่ต้องถามกัน แต่ก่อนก็คาดคะเนต้นเดา เพราะยังไม่เห็น พอไป เจอเข้าจริง ๆ แล้ว อ้อ ศาลาหลังนี้หลังเล็กหลังใหญ่ กว้างแคบขนาดไหนมองปั๊บไม่ ต้องไปถามใคร รู้เลย ไม่ต้องไปถามหาช่างหาช่าง เพราะศาลาหลังนี้ก็มีอยู่อย่างนั้น ไป เจอเข้าตามความมีอยู่มันก็หายสงสัย

อันนี้สิ่งทั้งหลายที่มีอยู่ พอจิตเข้าไปสัมผัสพบก็เหมือนเราเจอศาลา จะไปทูลถามพระพุทธเจ้าหาอะไร นี้ก็จะไปถามหาช่างหาอะไรที่ไหน ก็เห็นอยู่ต่อหน้าต่อตา เข้า ไป อ้อ ศาลาหลังนี้ ดูนั้นดูนี้ หายสงสัยแล้วว่าศาลามีหรือไม่มี มันก็เห็นชัด ๆ ก็มีแต่ดู ศาลาเป็นยังไงต่อยังไงเท่านั้นเอง ธรรมของพระพุทธเจ้าก็เหมือนกัน ไม่เคยเห็นก็ตาม เจอปั๊บก็เหมือนกัน กับไปเจอศาลา หายสงสัยทันทีเลย

เรายังจวนตายมาเท่าไร แทนที่จะห่วงตัวเองไม่ได้ห่วงนะ ห่วงโลกชาวพุทธเรา มากทีเดียว เฉพาะอย่างยิ่งในเมืองไทยของเรา มองดูแล้วมันดูไม่ได้ ว่ามันตรง ๆ อย่าง

นี้เลย ถ้าหากพูดแบบโลกก็เรียกว่า หลับตา ดู ปิดหู ฟังเอา จึงพอไปได้ แต่ธรรมท่านไม่
 ด้รำคาญ ท่านไม่กระทบกระเทือน มียังงี้ ๆ ท่านก็เห็นตามความจริง แล้วเหมือนไม่มี
 ๆ เพียงเท่านั้น ท่านไม่ไปหยิบมาเพิ่มมาเติม มากกระทบกระเทือนตัวเอง เป็นแต่เพียง
 ว่าทราบ ๆ เหมือนชั้นของท่านที่แสดงอาการเจ็บปวดแสบร้อนประการใด ท่านเพียง
 รับทราบ ๆ ธรรมดานี้เหมือนกันกับภายนอก เป็นอย่างนั้น

นี่ละจึงให้พากันสนใจกับจิตให้มากนะ จิตนี้ตัวสมบุกสมบัน เกิดตายตกรร
 หมกใหม่ ขึ้นสวรรค์ชั้นพรหมมากที่สุดก็คราวนับไม่ได้นะแต่ละราย ๆ เจ้าของไม่รู้ก็
 เหมือนไม่มี ๆ ให้กิเลสหลอกไปเรื่อย ตกไปเรื่อยอยู่งั้น ฟังให้ตีค่านี ท่านทั้งหลายเคย
 ได้ยินไหม มาโกหกท่านทั้งหลายเธอ พระพุทธเจ้าก็เคยตกรรหมกใหม่ ขึ้นสวรรค์
 ชั้นพรหมเหมือนกับโลกทั่ว ๆ ไป ตั้งแต่ยังไม่รู้จักเพียงสภาวะก็เป็นแบบเดียวกันมา
 ตลอด จนกว่าท่านได้บำเพ็ญบารมี ปรารถนาโพธิญาณนี้สร้างบารมีเข้าเรื่อย ๆ ๆ ขึ้น
 สวรรค์ชั้นเรื่อย เรื่องนรกจางไป แต่ก่อนก็เหมือนกัน เหมือนกับขึ้นบันไดนั้นแหละ ไม่
 ได้ผิดกัน เหมือนกันหมดเลย

พอได้หลักได้เกณฑ์นี้ทางด้านต่ำก็ห่างไป ๆ ที่นี้ขึ้นเลย ไม่ลง ๆ เรื่อย ได้ตรัส
 รู้แล้วก็ผิงเลยไปเลย ไม่มีลง และพ้นไปด้วย เรายังไม่รู้เหมือนกันกับเรา พระพุทธเจ้า
 ทุกพระองค์สมบุกสมบันมาแบบเดียวกันหมด จนกระทั่งได้บำเพ็ญพระบารมี พอ
 ภาวนาแก่กล้าสามารถแล้ว บรรลุเป็นพระอรหันต์ขึ้นมา ตัดขาดกันเลยทีเดียว เรื่องความ
 ทุกข์ทั้งหมดที่อยู่ในสมมุติทั้งหมดโดยสิ้นเชิง หลังจากกิเลสที่เป็นตัวสมมุติก่อสร้างเหตุ
 การณ์ต่าง ๆ ขึ้นภายในใจขาดสะบั้นลงไปหมด ไม่ต้องไปถามใคร พระพุทธเจ้า พระ
 อรหันต์ท่านไม่ถามใคร แบบเดียวกัน รู้อย่างเดียวกัน ท่านจะถามใครที่ไหน พระพุทธ
 เจ้าเป็นองค์เช่นไรก็ไม่ถาม พุทธะแท้คืออะไร

ก็เหมือนท่านหยั่งน้ำมหาสมุทรด้วยกันแล้ว หยั่งแม่น้ำมหาสมุทรมันก็เหมือน
 กันหมดเลย หยั่งลงไปตรงไหนก็มหาสมุทรอันเดียวกันหมด แล้วจะสงสัยที่ไหน พอจิต
 ได้ถึงนั้นปิ้งแล้วก็เท่ากับถึงมหาวิมุตติ มหานิพพาน ซึ่งเทียบกับมหาสมุทรทะเลหลวง
 หายสงสัยทันที ไม่มีอะไรที่จะเป็นข้อระแวงสงสัยในการเกิดการตายของตนต่อไปนี้เป็น
 ยังงี้ ขาดสะบั้นลงเห็นชัดเจนแล้ว ที่เคยเกิดเคยตายมากที่สุดก็กัปก็กัลป์ ตกรรหมกใหม่
 ขึ้นสวรรค์ชั้นพรหมนี้ขาดไปหมดเลย พอกิเลสตัวสร้างภพสร้างชาติให้เกี่ยวโยงกัน ภพ
 นี้ภพนั้นตลอดมานี้ขาดลงไปจากใจ

ใจก็ขาดสะบั้นลงไปจากนั้นแล้ว เป็น สนฺทสิฏฺฐิโก สุดยอดเสียด้วยนะ คือรู้เห็น
 เองอย่างประจักษ์ในธรรมอย่างสุดยอดเลย เพราะฉะนั้นบรรดาพระสาวกทั้งหลายจึงไม่
 ทูลถามพระพุทธเจ้า เพราะ สนฺทสิฏฺฐิโก พระองค์ประกาศไว้แล้ว ผู้ปฏิบัตินั้นแล จะเป็น

ผู้รู้เองเห็นเองในผลของตนเป็นลำดับ เมื่อถึงขั้นสุดยอดแล้วก็เห็นอย่างสุดยอด มันก็หายสงสัยทุกอย่าง ทีนี้เรื่องราวเกิดว่าตาย ได้รับความทุกข์ความลำบาก ระวังระยงภพนี้ภพหน้าต่อไปอย่างนี้ ท่านหมด ขาดสะบั้นไปหมดเลย ทุกข์จึงไม่มี แม้แต่ภพชาติที่ท่านยังทรงพระชนม์อยู่ อย่างพระพุทธรูปเจ้าท่านยังทรงพระสรีระอยู่เหมือนเรา เหมือนพระอรหันต์ทั้งหลาย ท่านก็รับทราบเพียงขั้นธังที่ว่านี่ มันเป็นในขั้นธังเท่านั้น ไม่มีอะไรเป็นเงื่อนไขต่อไปที่จะพาให้ไปเกิดในภพนั้นภพนี้ต่อไป ท่านหมด ขาดสะบั้นไปจากใจแล้ว คือกิเลสขาดลงนั้นนะ ตัวสร้างภพสร้างชาติคือกิเลส

พอตัวนี้ขาดลงไป นั่นก็จำขึ้นมา ความสุดสิ้นทุกอย่างขาด ขึ้นชื่อว่าสมมุติสุดสิ้นหมดโดยประการทั้งปวง ท่านจึงยกเป็นภาษาบาลีขึ้นว่า ทุกข์ นตฺถิ อชาติสฺส ทุกข์ย่อมไม่มีแก่ผู้ไม่เกิด จะเกิดภพใดก็ตาม เรื่องความทุกข์จะมีแทรกอยู่มากน้อยตามภพหยาบและละเอียด ถึงจะไปเกิดสวรรค์ พรหมโลกก็ตาม ความทุกข์ที่เราอยู่ในแดนสมมุติด้วยกันนี้จะมีมากน้อยตามภูมินิสัยวาสนาของตนอยู่ เพราะยังอยู่ในแดนสมมุติ พอพ้นจากนี้ไปแล้วหมดโดยสิ้นเชิงไม่มีอะไรเหลือเลย ท่านจึงไม่มาเกิด กิเลสพาให้เกิด

พอกิเลสสิ้นลงไปจากใจแล้ว ตัดสินในเดี๋ยวนั้นเลย ไม่ต้องเอาใครมาเป็นสักขีพยาน ตัดสินในหลักธรรมชาติ จะว่าเจ้าของตัดสินเองก็ไม่ใช้ หลักธรรมชาติตัดสินเอง ขาดสะบั้นลงไปนี่จำไปหมดเลย เราเคยเห็นเมื่อไร เมื่อเจอเข้าไปแล้วสงสัยอะไร หมดความสงสัยทันที มีแต่ความเลิศจนจะเทียบกับอะไรเทียบไม่ได้เลย เพราะสิ่งเหล่านั้นเป็นสมมุติทั้งหมด จะเลิศจนขนาดไหน อันนี้เห็นอยู่แล้ว ๆ จะเป็นสมมุติขั้นใดภูมิใดสูงขนาดไหน ธรรมชาตินั้นเห็นอยู่แล้ว เห็นอยู่ตลอดเวลา

คือไม่เหมือนอะไรเลย ในสามแดนโลกธาตุนี้ ธรรมชาติอย่างนั้นจะไม่มีเหมือนอะไรเลย จึงเทียบกับอะไรไม่ได้ ถ้าว่าจะแยกออกมาพูดไม่ได้นะ แต่ความรู้ันั้นหากไม่มีสงสัย ความรู้ของท่านผู้เป็นอย่างนั้นแล้ว หายสงสัยในปัจจุบัน ทุกสิ่งทุกอย่างหายหมดโดยสิ้นเชิงไม่มีอะไรเหลือเลย เพราะคำว่าสงสัยก็เป็นสมมุติ มันก็หายไปพร้อมกันหมดไม่มีเหลือ นั่นแหละที่ว่าท่านว่า นิพพานเที่ยง จิตดวงนี้เมื่อสมมุติขาดสะบั้นไปหมดแล้ว ก็เที่ยงแหละ ตั้งแต่ก่อนสมมุติยังมีอยู่มันจึงไม่เที่ยง คือพาให้ไปเกิดที่นั่นที่นี้ แต่ไม่ฉิบหายนะ จิตดวงนี้ไม่สูญ ทุกข์ขนาดไหน เช่นไปทำบาปทำกรรม และพาดกนรกหมกไหม้ นานเท่าไรก็ยอมรับว่าทุกข์ ๆ แสนสาหัสก็ยอมรับ แต่ไม่ฉิบหายคือจิตดวงนี้

จากนั้นพอโทษเบาบางลงไป ๆ พลิกภพพลิกชาติไปเกิดใหม่ขึ้นมาแล้ว มันก็ไปเกิดของมันไปอยู่เรื่อย เกิดแล้วก็ตาย เข้าไปสวมในอัฐภาพใด เป็นทิพย์ก็ตาม เป็นวัตถุ

คือคน คือสัตว์นี้ก็ตาม หมดสภาพมันก็ตาย เรียกว่าตาย ๆ แต่จิตไม่เคยตาย นี่แหละ เรียกว่านรกท่องเที่ยวคือจิต ที่นี้พอกิเลสตัวพาให้เกิดให้ตายได้ขาดสะบั้นลงไปแล้ว หมด นี่ละอันนี้ก็ไม่สูญ หากเป็นธรรมชาติไปแล้ว เลิศเลอสุดยอด พุดไม่ถูกเลย จะว่ามีอยู่อย่างเราพูดกันนี้ ก็พุดไม่ได้แล้ว สูญไปไหน มีอยู่ยังงัย พุดได้แต่เพียงว่าอยู่ใน ท่ามกลางที่พุดไม่ได้นั่นแหละ แต่ท่านไม่สงสัย นั่นละละเอียดขนาดนั้น ไม่มีอะไรสงสัยเลย

แต่จะเอามาเทียบกับสมมุติไม่ได้ เพราะอันนั้นเป็นวิมุตติ อันนี้เป็นสมมุติ เทียบกันไม่ได้แหละ เราจึงได้เห็นคุณค่าของการบำเพ็ญคุณงามความดีมาเป็นลำดับ ที่ว่านี่ จนกระทั่งถึงสุดขีด สุดขีดแห่งความสุข เรียกว่าสุดขีดแล้วความสุข ไม่มีอะไรจะเลยนั้นอีกแล้ว ได้ก็เพราะการบำเพ็ญ การตะเกียกตะกาย ผลไปจากนี้ทั้งนั้น จากเหตุคือการบำเพ็ญหนักเบาเล็กน้อย ผู้มีความเข้มแข็งอดทนมากก็ย่นทางเข้ามา ๆ ทางวิภูจักร จะเกิดก็ภพภวก็ชาติก็ย่นภพย่นชาติเข้ามา สั้นเข้ามา หดเข้ามา พอบารมีแก่กล้าเท่าไรทางนั้นก็หดเข้ามา กระทั่งถึงที่แล้วบรรลุปิ้งแล้วขาดสะบั้นเลย ภพชาติไม่มี นั่นเรียกว่าหมด การท่องเที่ยว ไม่มีเหลือ เวลานี้ยังพาเกิดอยู่นั่นแหละ พาเกิดพาตาย

พอพุดอย่างนี้แล้วก็เคยได้พุด ในหนังสือก็มีนี่นะ ก็เป็นตัวของเราเองจะว่าไป บำเพ็ญเพียรภาวนาอยู่ในป่าในเขา หมุนตัว ๆ ทั้งวันทั้งคืน แล้วก็ไปเป็นโรค เขาเรียกว่าโรคอะไร จะว่าโรคระบาด เวลาเป็นกับเรานั้นไม่ใช่ เป็นสองวันตาย สามวันตาย ขนเข้าไปป่าเข้า กุสลา ธมฺมา เลยไม่ได้กลับที่พัก พอกุสลาเสร็จ เอ้า หามมาแล้ว เอาอีก มาอีกแล้ว เลยกุสลาต่อ วันมากวันละ ๘ ศพ วันน้อยวันละ ๓ ศพ มันก็พอแล้วแหละ มันจะมาที่พักได้ยังงัย พระแฉงนั้นก็ดูไม่ค่อยมีเสียด้วยนะ เราจึงลำบากมาก สองวันตาย สามวันตาย มันคงจะเป็นดินฟ้าอากาศเป็นพิษยังงัยก็ไม่ทราบแฉงนั้นนะ แฉงที่เราไปพัก ที่เขาตายกันมาก ๆ ตายไปเหมือนกันกับโรคคอหิวด์ โอัย ขนกันออกมา ที่นี้เราก็นั่งกุสลา โอัย รำคาญเหมือนกัน

จิตใจเราก็หมุนตัว ๆ ต่อธรรมทั้งหลายไม่มีเวลาว่างเลย ที่นี้เขาก็มาตาย อาศัยเรา กุสลา โอัย ทำยังงัย ก็ต้องบินไป จนกระทั่งจะไม่ได้กลับที่พัก มันตายไม่ขาดวรรคขาดตอน พอจากนั้นมาแล้วเราก็เป็นขึ้นที่นั่น เป็นขึ้นอยู่ในป่าช้านะ มีลักษณะเจ็บ ๆ ข้างใน เจ็บเสียดแทง อ้าว แปลก ๆ มันเป็นอย่างงั้นนะ อย่างรวดเร็วเสียด้วย เพราะฉะนั้นคนถึงสองวันเท่านั้นตาย สามวันตาย มันรวดเร็ว พอเป็นมันก็เสียดแทงเข้าในหัว ออก หายใจแรงก็ไม่ได้ เหมือนหอกเหมือนหลาวที่มเข้าไป ยิ่งจามด้วยแล้วสลบไปเลยนะ ไม่ใช่ธรรมดา

พอมันปรากฏขึ้นอย่างนั้น เราก็เลยรีบบอกเขาเลย โอ้ยนี้ไม่ได้แล้วโยม อาตมา เป็นอย่างโยมเป็นแล้วเวลานี้ เริ่มอยู่ในหัวอกนี้ รวดเร็วมากนะ อาตมาจะอยู่ไม่ได้จะได้ รีบกลับละที่นี้ จะไม่กลับมาอีก บอกตรง ๆ เลย เขาก็เห็นใจเหมือนกัน พอเราว่างั้น เขาก็เปิดทางให้เลย เราก็ไป พอไปถึงเตรียมพร้อมเลย ยังไงเราก็ต้องตายเหมือนเขาถ้าไม่ เก่ง เก่งก็หมายถึงจิตตภาวนาของเรา เพราะเรามีจิตตภาวนา เขาไม่มี เขาตายแบบลม ๆ แล้ง ๆ ตามบุญตามกรรม เราตายแบบนักสู้ในสงคราม เราไม่ได้ตายแบบเขา ตาย บนเวทีเลยว่างั้นเถอะ

ไปมันหนักเข้า ๆ จริง ๆ โอ้ยหายใจแรงก็จะได้ไม่ได้ อ้อมันเป็นอย่างไรเอง ๆ รู้ละ พอเรากลับไปวัด ไม่นานเขาก็หลังไหลไปหา พอตีค่านั้นแหละ คนนี้ก็กลับคนอื่นยกกัน มาที่บ้านเลย มาล้อมเราที่บ้านเลย เต็มไปหมด อ้าว พวกนี้จะมาสร้างความกังวลให้ เรานี้ เรากำลังขึ้นเวที พัดกับความทุกข์ทรมานทั้งหลายซึ่งเราเคยผ่านมาแล้ว ตั้งแต่ สมัยนั่งตลอดรุ่ง ความทุกข์ทรมานทั้งหลายรู้สึกว่าจะรวมอยู่ในเวลานั่งภาวนาตลอด รุ่ง ๆ ทั้งนี้แหละ นอกจากนั้นเราก็ไม่เห็นร่างกายของเราจะได้รับความทุกข์ทรมาน มากยิ่งกว่าการนั่งตลอดรุ่งแต่ละคืน ๆ

พวกนี้ก็มาแล้วทำยังไง มากก็บอกเลย เอาหยุดเอายามา ไม่เอาแหละมันจะหาย แล้ว ไป พวกนี้ก็กลับ ไล่กลับเลยนะ เรียกว่าสู้กับใครไม่ได้เลย สลัดเลย เพราะเราจะ ขึ้นเวทีอยู่แล้ว อันนี้เราเคยนั่งตลอดรุ่ง หามรุ่งหามค่ำมาแล้ว พัดกับทุกขเวทนา ตายทั้ง เป็นในขณะนั่งนั่นเลย เราไม่ถอยนี่ ถ้าลงว่านั่งตลอดรุ่งแล้ว แต่ไปไม่ไหวจะล้มเสีย ไม่ ตลอดรุ่ง เราทำไม่ได้ นี่ละคำสัตย์คำจริง เข้มแข็งมาก ถึงจะตายก็ไม่ยอมที่จะให้ละ ความสัตย์ความจริง ให้ตายเสียดีกว่า ไม่มีประโยชน์อะไร เป็นโมฆะภิกษุ เรียกว่าไร้ค่าไร้ ราคาหาประโยชน์ไม่ได้ จะตำหนิเจ้าของอยู่จนกระทั่งวันตายถ้าชนะไม่ได้ เพราะฉะนั้น จึงไม่ยอมถอย หามรุ่งหามค่ำ เอาขนาดนั้น ทุกข์มากแสนสาหัส นั่งหามรุ่งหามค่ำ ใคร ไม่เคยนั่ง เอ้าลองดู มันจะได้สักก็ชั่วโหมง มันจะตลอดรุ่งไหม นี่ตลอดทุกคืน

ลงได้ปักปั้งลงไปแล้ว ขาดสะบัดไปเลย อะไรจะตายก่อนตายหลัง จะดูขณะที่มัน จะตาย นี่ละมันทุกข์มากขนาดนั้น ร่างกายของเราเป็นเหมือนไฟเผาคนทั้งเป็น คือ ทุกขเวทนา มันเผาเราทั้งเป็น เอา เผา ๆ ไป เอาจนกระทั่งว่า อะไรจะตายก่อนตายหลัง ในร่างกายนี้ จะดูมันจนถึงที่สุด แต่คำว่าถอยอย่ามาพูด ว่างั้นเลยมันถอยไม่ได้แล้ว ลง ได้ตั้งคำสัตย์ขนาดนั้นแล้ว นี่ตลอดรุ่ง ๆ ทุกคืน นั่นแหละที่ได้กำลังมหาศาลก็ได้ในวัน ตลอดรุ่ง พัดกันไม่ถอย ทุกข์มากเท่าไรสติปัญญายิ่งหมุนตัว ๆ ได้เหตุได้ผล จิตก็ลง อย่างอัศจรรย์ ๆ ได้ทุกคืน จิตลงอัศจรรย์นี้เราไม่เคยลง ธรรมตามันไม่เคยลงอย่างนั้น

แต่เวลานั่งตลอดรุ่งหมუნกันตัว ๆ บทเวลาลงนี้ลงแบบอัศจรรย์ด้วยกันหมดทุกคืนเลย ไม่มีพลาด นั่นแหละหลักเกณฑ์

นี่เราก็เคยทำอันนี้มาแล้ว ไปอยู่ที่ว่าเป็นโรคอันนี้ มันก็หลังจากนี้ไปแล้ว นี่ละประมวลมา ที่นี้มาพูดถึงตรงนี้นะ คือเวลามันหนักแน่นเข้ามา ๆ นี่ มันเหมือนหอกเหมือนหลาวที่มเข้ามา ๆ หายใจแรงไม่ได้ อ้อ อย่างนี้เองคนเขาถึงตาย ตายอย่างนี้เอง หายใจแรงไม่ได้ มันเหมือนหอกเหมือนหลาว นี่ละตอนที่สำคัญตอนหนึ่ง ใ้อเรายังไม่อยากตาย เป็นห่วง เป็นห่วงอะไร ถ้าเราตายเวลานี้ จิตของเรายังไม่พ้น แม้จะละเอียดขนาดไหนก็รู้ยู่ชัด ๆ ว่าจิตยังไม่หลุดพ้น ถ้าเราตายเวลานี้แล้ว เราจะไปค้างชั้นใดชั้นหนึ่งก็ตาม ไม่อยากค้าง เป็นครูเป็นยามไม่อยากค้างเสียเวลา ขอให้พ้นไปเสียเท่านั้น ถ้าพ้นแล้วไปเมื่อไรได้เลย แต่เวลานี้ยังไม่พ้น จึงยังไม่อยากตาย

ทุกขเวทนามันก็ยิ่งโหมตัวเข้ามา หนักเข้า ๆ ทางนี้ก็เป็นกังวลเรื่องการตายของตัวเองที่ยังไม่อยากตาย เพราะจิตยังไม่พ้นในเวลานั้น มันละเอียดขนาดไหนก็รู้ แต่มันยังไม่พ้น ถ้าตายนี้ต้องค้าง แม้จะไม่กลับมาก็ตาม จะไปตายข้างหน้า หรือนิพพานข้างหน้าก็ตาม มันก็ยังค้าง เรายังไม่อยากตาย มันเป็นพะวักพะวงอะไรอยู่ในนี้ ระหว่างความตายกับโรค เหมือนกับว่าต่อสู้กัน คนหนึ่งยังไม่อยากตาย ใ้อโรคมันยิ่งหนักเข้า เรียกว่ามันยิ่งได้กำลัง สักเดียวธรรมก็ผิงขึ้นมา “อ้าว ท่านจะไปห่วงเรื่องเป็นเรื่องตายหาอะไร นึกว่าท่านปฏิบัติธรรมเพื่อหวังอรรถหวังธรรม ท่านจะมาห่วงเป็นห่วงตายได้ ยังไง เรื่องอย่างนี้ท่านก็เคยผ่านมาแล้ว” เหมือนมีอาจารย์องค์หนึ่งสอนในทันทีนะ พูดเป็นคำ ๆ ขึ้นมา ผิง ๆ ๆ เลย

“เรื่องหนักขนาดไหนท่านเคยผ่านมาแล้ว ท่านมาห้วนไหวอะไรที่นี้ ท่านเสาะแสวงหาธรรม ท่านทำไมจึงมารวนเร ไม่แนใจอย่างนี้ เหล่านี้มันก็เป็นทุกขสังขทั้งนั้น ท่านพิจารณาลงไปซิ ความเกิดความตายมันอยู่กับท่าน ไม่อยู่กับดินฟ้าอากาศ สถานที่เวล่ำเวลาที่ไหน มันอยู่กับท่าน นี่มันกำลังเกิดกับท่าน ดูให้ชัดเจนซิ นี่ละที่พ้นภัยอยู่ตรงนี้ ท่านเคยผ่านมาแล้ว ท่านมาล้างเลสงสัยอะไรอีก” คือผ่านมาแล้วตั้งแต่สมัยเรานั่งตลอดรุ่ง ฟาดมา ๙ คืบ ๑๐ คืบ จนกระทั่งกันแตก ก็เคยเล่าให้ฟังแล้ว นี่หนักขนาดไหนถึงขนาดกันแตก แล้วทำไมท่านถึงจะมาโลเลอยู่กับทุกขอย่างนี้ละ วาจัน

โลเลก็คือว่าห่วง ยังไม่อยากตาย เพราะมันยังไม่พ้นเท่านั้น อย่างอื่นไม่กลัวนะ ถ้าตายเวลานี้มันจะค้าง เรื่องชั้นไหน ๆ มันไม่สงสัยแหละ นี่มีโหมสวรรค์ พรหมโลกมีโหม มันประจักษ์อยู่อย่างนั้นจะให้ว่าไง ปฏิบัติดูซิ ทั้ง ๆ ที่ยังไม่เห็นนิพพาน ไปถึงนิพพาน ชั้นใดมันก็รู้ของมัน เห็นของมันอยู่ ในชั้นที่อยู่ในวิสัยของตนมันปิดไม่ได้นะ ฉะนั้นจึงยังไม่อยากไป ไปนี่ก็จะค้างที่นั่น ค้างที่วันก็คืนไม่อยากค้าง ถ้าพ้นเสียเมื่อไรไป

เลยเราไม่หว่างอะไรแล้ว ทีนี้มันยังไม่พ่นมันก็โกโรโกโส ยุ่งกันอยู่เนี่ย พระธรรมท่านจึงได้ มาตีเอาอย่างแรงละซี ท่านมากังวลอะไรๆ พิจารณาลงไป ท่านก็เคยผ่านมาพอแล้ว เรื่องเหล่านี้ละ พอว่ามันได้สติปัฏฐานที่เลยนะ ทั้งเลยเรื่องความตายเมื่อไร ไม่ตายเมื่อไรที่เคยเป็นหว่าง ตัดปัฏฐานที่ หมุนตัวเข้าไปนั้นเลย เข้าไปในทุกขสัจที่เราเคยเป็นมา แต่ก่อน สู้กันมาแต่ก่อน หมุนตัวเข้าไปตรงนั้นเลย เป็นกับตายมันก็อยู่ที่นี้แหละ

พระธรรมท่านก็แสดงบอกแล้ว เป็นตายมันอยู่ที่ไหน มันอยู่ที่เราเวลานี้ พิจารณาให้มันเห็นชัดซี มันก็หมุนตัวลงไป พอหมุนตัวลงไป ก็เราเคยแล้ว สติปัญญา ในขั้นนั้นด้วย ขั้นนั้นเป็นขั้นอัตโนมัติเสียด้วย สติปัญญาหมุนตัว ๆ ตลอดเวลาอยู่แล้วยังมีเหตุการณ์อย่างนี้แล้ว พอใส่เข้าไป มันก็ใส่ตุ้มเลยไม่ถอย ผิง ๆ เลย ตั้งแต่หัวค้ำ จนกระทั่ง ๖ ทุ่มกว่า ตอนนั้นมีนาฬิกาแล้ว มันถึงเอากันลงได้ พิจารณาหมุนตัว พอมันเอากันจริง ๆ มันโล่กันออก ๆ ทุกขเวทนาตรงไหนติดตาม ๆ ๆ เหมือนไฟได้เชื้อ อันนั้นก็เบิกออก ๆ นี้ก็ติดตามกัน เลยโล่งไปหมดเลย โลกธาตุปรากฏว่าว่างไปหมดเลย แน่ขึ้นมาทันที เอ้า ที่นี้ไม่ตาย นั้นเห็นใหม่รู้ทันที จิตว่างไปหมด โล่งไปหมด

ทุกขเวทนาที่เสียดแทงอย่างแสนสาหัสมันหมดไปเลย นั้นเห็นใหม่แก่ปัจจุบัน ไม่ได้เอาชาติไหนมาแก้แหละ เอาธรรมโอสธ สติธรรม ปัญญาธรรมแก้เข้าไป ขาดสะบั้นลงไป จนจิตโล่งในปัจจุบัน จนแน่ใจว่าที่นี้ไม่ตาย จนกระทั่งกำหนดดูว่ามันยังข้องอยู่ตรงไหน มีอะไรเป็นภัยที่จะได้พัดกันในวันนี้ โล่งไปหมด ไม่มีก็แน่ใจ ไม่ตาย ที่นี้ที่มันเคยเจ็บเสียดแทงมาก ๆ นั้นหายหมดเลย เหมือนกับว่าเราแกล้งเป็น ไม่มีอะไรเลย ไม่มีความทุกข์ความเดือดร้อนอะไร เช่นอย่างการเสียดแทงหมดโดยสิ้นเชิง เป็นคนธรรมดาไปเลย พอแน่ใจแล้ว หายสงสัยไม่มีอะไร โรคอันนี้หมดไปโดยสิ้นเชิง พอได้เวลาก็ออกมาดูนาฬิกา ๖ ทุ่มกว่า ๆ นี้เอาตั้งแต่หัวค้ำ ไสโยมหนีหมดเลย ไม่ให้เข้ามายุ่ง นี้เวลาสู้ สู้อย่างนั้น

แล้ววันนั้นก็ไม่ได้นอน พอออกจากนั้นก็ลงเดินจงกรม นี่หมายความว่าหว่างตายเรามีหว่าง แต่มันหว่างแบบนั้น หว่างแบบว่ามันยังไม่สิ้น ตายเวลานี้มันจะค้าง มีเท่านั้น ที่จะว่าเป็นหว่างแล้วจะไปตกรรอกหมกใหม่ไม่มีเลย มีแต่มันจะฟุ้งถ่ายเดียว แต่มันฟุ้งไม่ถึงที่สุดละซี มันจะตายเสียก่อนแล้วไปค้างที่ไหน ไม่อยากให้ค้าง เลยกวณกันอยู่ ครอบกันอยู่ ทุกขเวทนายิ่งได้ใจ มันก็ยิ่งขยำเข้ามา พอพระธรรมท่านมาเตือนเท่านั้น โห สะดุดใจกึก เรื่องอย่างนี้ท่านก็เคยผ่านมาแล้ว ท่านสงสัยหาอะไร ว่างั้น มันก็ชัดลงไปทันที หมุนตัวเลย หมดหว่างที่นี้ เป็นกับตายไม่สนใจเลย ดูทุกขสัจที่เป็นในปัจจุบัน มีทุกขเวทนาเป็นต้น ชัดกันจนว่างไปหมดเลย ไม่มีอะไรเหลือ

นี่พูดถึงเรื่องความหวังความตาย มันหวังนะ จากนั้นมาไม่เห็นมีหวังอะไร ไม่เคย นี่จิตมันแน่ของมันขนาดนั้นนะ นี่แหละภาคปฏิบัติ จึงไม่ไปถามใครเลย ถามใครที่ไหน พระพุทธเจ้าแสดงไว้ถูกต้องหมดแล้ว ก้าวเดินตามทางพระพุทธเจ้าที่ทรงสอนไว้แล้ว มันแม่นยำ ๆ มันไม่เคลื่อนไม่คลาด มันก็เจอตามทีนั้น เป็นตามนั้น ฐานะของจิตชั้นภูมิของจิตมันก็เลื่อนชั้นของมันเรื่อย ๆ นี่พูดถึงเรื่องจิต เวลามันผ่านของมันไปแล้วก็ไม่เห็นมีอะไรเลย จะไปเมื่อไรก็ไปซิ มันหวังที่ไหน ไม่หวังนะ

เราเป็นอย่างที่เป็นหนองผือ ถ่ายท้อง ๒๕ ครั้ง อาเจียน ๒ ครั้ง รวมแล้วเป็น ๒๗ ครั้ง มันจะไปเดี่ยวนั้นก็รู้ชัด ๆ ก็ไม่เห็นเป็นหวังอะไร หวังนั้นหวังนี้ไม่มี มีแต่จะไปเดี่ยวนั้นเขียวหรือ แนะ ไม่เห็นหวังอะไร เป็นตายมันก็รู้ อะไรเป็นอะไรตาย ธาตุชั้นร์เขาก็ไม่ตาย ดิน น้ำ ลม ไฟมีดั้งเดิม จิตตัวนี้ก็ไม่เห็นตาย รู้อบขอบชิดตลอดเวลาจะเอาอะไรมาตาย แนะ มันไม่มี นี่ละการปฏิบัติจิต ถ้าลงได้เข้าถึงขั้นแน่ใจตัวเองแล้ว ไม่ต้องไปถามใครเลย มันเป็นเอกอยู่ในตัวเองเลย ไม่มีสองกับใครมาช่วยมาหนุน พุง ๆ เลย เวลาที่กำลังเต็มที่แล้วมันไม่ได้หัวนโหวกับอะไร

จิตดวงนี้ไม่เคยตายนะ อย่าไปงมงายกับกิเลส ไม่เคยตายมาตั้งกับตั้งกัลป์ตลอดกาลไหน ๆ ไม่เคยตาย พ้นจากทุกข์แล้วก็ไม่ตาย เป็นธรรมชาติขึ้นมาเลยล้วน ๆ ไม่มีตาย ตายที่ไหน จิบหายที่ไหนจิตดวงนี้ สูญไปไหนไม่มี มีแต่กิเลสหลอกโลกใหล่มเงา ตายมาเกิดมาไม่มีใครมากยิ่งขึ้นกว่าสัตว์และบุคคลที่ตายเกิดอยู่ในโลกทั้งสามนี้ แต่แล้วก็ให้กิเลสมาหลอกว่าตายแล้วสูญได้ ทั้ง ๆ ที่เขาเป็นนักเกิดนักตายยังเชื่อกิเลสว่าตายแล้วสูญ ตายแล้วสูญนี้มันจะไม่มีอะไร ทำบุญไม่ได้บุญ ทำบาปไม่ได้บาป เวลานี้อะไรทำอะไรก็เสีย กิเลสมันใส่เข้าหาความอยากเป็นเรื่องของกิเลส ทางเดินโล่งเพื่อสร้างบาปสร้างกรรม

ครั้นตายไปแล้วมันไม่สูญนะซิ กรรมของตัวเองที่เกิดขึ้นจากความสำคัญว่าตายแล้วสูญ มันพาไปเสวยทุกขเวทนา สูญหรือไม่สูญที่นี้ มันสายเกินไปแล้ว ลงนรกแล้วสูญหรือไม่สูญเผื่ออยู่นั้น มันเป็นอย่างงั้นนะ

วันนี้ก็ว่าจะไม่พูดเรื่องอะไร มันก็เลยไปจนได้ เป็นหวังพี่น้องทั้งหลาย ให้พากันหวังโยจิตใจ เรื่องจิตตภาวนานี้สำคัญมากนะ เราเห็นประจักษ์ ไปเทศน์ที่ไหนเราจึงไม่ปล่อยไม่วาง พุทธศาสนาเราเป็นผู้ที่จะเทศน์สอนอบรมทางด้านภาวนา เราอยากจะพูดว่า มันไม่มีแล้วนะเวลานี้ มีนิด ๆ หน่อย ๆ ส่วนมากจะมีแต่วงกรรมฐานท่านสอน ส่วนนอกนั้นไม่มีเลย ที่เรียนมามากน้อยได้ชั้นนั้นชั้นนี้ เป็นนอนนแตะกระดากอยู่นั้น เราอยากพูดอย่างนี้นะ มันไม่ได้สนใจภาวนาพวกนี้ มีหน้าซึ้งมาเป็นข้าศึกต่ออรรถต่อธรรม ต่อศาสนาเสียอีก เห็นอย่างชัดเจนอยู่ทุกวันนี้ เห็นไหม

ใครจะหนายิ่งกว่าพระที่เรียนอรรถเรียนธรรมไปแล้ว มาตั้งตัวเป็นข้าศึกเหยียบหัวพระพุทธเจ้าลงมาสด ๆ ร้อน ๆ ให้ประชาชนและพระเณรที่ท่านปฏิบัติดีปฏิบัติชอบได้เห็นอยู่ประจักษ์ตาประจักษ์ใจ เป็นยิ่งไฉไลมากไหมพระเรา เลวขนาดไหน เลวที่สุดคือพระสมัยปัจจุบันนี้ ที่ดูถูกเหยียดหยามพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าตรัสรู้ขึ้นมาเรียบร้อยแล้ว ทรงมรรคทรงผลเต็มเม็ดเต็มหน่วย แล้วนำธรรมนี้มาสอนโลก ผู้ปฏิบัติตามบรรลุมรรคตามท่านได้มรรคผลนิพพานขึ้นมาต่อใจตัวเอง องค์กรนั้นสำเร็จโสดา องค์กรนี้สำเร็จสกิทา องค์กรนั้นสำเร็จอนาคา องค์กรนี้สำเร็จอรหัตต์ รวมแล้วกลายเป็นสาวกอรหัตต์ขึ้นมาเต็มแผ่นดินของพระพุทธเจ้าแต่ละพระองค์ ๆ เพราะเป็นสาวกของท่าน

นี่ท่านปฏิบัติท่านไม่ได้ไปยุ่งกับใคร ปฏิบัติความดีก็เห็นความดี ท่านมีสิทธิ์ที่จะรับความดี ผู้ปฏิบัติชั่ว มีสิทธิ์ไม่มีสิทธิ์มันก็ต้องได้รับเหมือนกัน มีท่านปฏิบัติดี อยากรู้ว่า สำเร็จเป็นนั่นเป็นนี่ก็มีมาแล้วแต่ครั้งพุทธเจ้าไม่ใช่เธอ พระอัญญาโกณฑัญญะสำเร็จเป็นพระโสดา อายุสามโต โภคทณฺณสุต วิรชั วิตมลั ธมฺมจกฺขุ อุกฺพาติ ในขณะที่พระองค์ทรงแสดงธรรมอย่างถึงพริกถึงขิงอยู่นั้น พระอัญญาโกณฑัญญะผู้มีอายุได้ดวงตาเห็นธรรม ปราศจากมลทินความมืดหมองสงสัยโดยประการทั้งปวงแล้ว แล้วเปล่งอุทานขึ้นมาในขณะที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงธรรมอยู่นั้นว่า ยงฺกิญฺจิ สมุทฺยธมฺมิ สพฺพนฺตํ นิโรธมฺมํ สิ่งใดก็ตามเกิดขึ้นแล้วดับทั้งนั้น หากความตายใจไม่ได้

แล้วพระพุทธเจ้าก็ทรงเปล่งพระอุทานรับกันอีกว่า อญฺญาสิ วต โภ โภณฺทญฺญ โญ อญฺญาสิ วต โภ โภณฺทญฺญ โญ พระอัญญาโกณฑัญญะผู้เจริญได้รู้แล้วหนอ ๆ นั้นพระองค์ทรงรับทันทีเลย ผลของพระอัญญาโกณฑัญญะ ได้สำเร็จเพียงชั้นพระโสดาเท่านั้นพระองค์ก็ทรงเปล่งอุทานรับกันเรียบร้อยแล้วว่า พระอัญญาโกณฑัญญะได้รู้แล้วหนอ ๆ พอวันต่อมาก็แสดงอนัตตลักขณสูตร อนิจฺจํ ทุกฺขํ อนตฺตา ให้เบญจวัคคีย์ทั้งห้าฟัง ในทั้งห้านี้แหละได้สำเร็จเป็นพระอรหัตต์ขึ้นมา กระเทือนโลกไปหมด เป็นยิ่งไฉไลเป็นผลหรือไม่เป็นผล มีหรือไม่มีศาสนาของพระพุทธเจ้า

ผู้ทรงแสดงก็คือศาสดาเสียเอง ผู้ปฏิบัติก็ปฏิบัติเพื่อมรรคเพื่อผล เมื่อรู้เมื่อเห็นขึ้นมาแล้วใครจะมาลบล้างได้ ใครจะมีสิทธิ์มาลบล้างได้ ธรรมเหล่านี้เป็นสมบัติของท่านผู้ปฏิบัติเองนี่นะ เรามีอำนาจมาจากไหน เอาอำนาจมาจากโลกไหน มาบีบมาบังคับ ใครสำเร็จขั้นนั้นขั้นนี้มาลบล้างกัน มาเหยียบย่ำทำลายกัน โดยที่เจ้าตัวไม่สนใจปฏิบัติ มันมีอย่างเธอ พิจารณาซิ ใครจะหยาบยิ่งกว่าประเภทนี้ เปรตพวกนี้แหละ มันไม่ได้สนใจกับอรรถกับธรรมเลย พูดถึงเรื่องอรรถเรื่องธรรม เรื่องมรรคเรื่องผลจากการปฏิบัติของท่านขึ้นมา ๆ ตั้งแต่พระพุทธเจ้าลงมาถึงสาวกทั้งหลายจนกระทั่งปัจจุบันนี้

มาลบล้างไปหมด ดูกฎเหยียดหยาม พุดเป็นเชิงเยาะเย้ย ๆ ด้วยความเลวทรามของมัน เป็นของดีแล้วหรือ พิจารณา

นี่ความเลวทรามที่สุด คือคนเหยียบหัวพระพุทธเจ้า เหยียบธรรมพระพุทธเจ้า เหยียบพระสงฆ์สาวกที่ปฏิบัติตามพระพุทธเจ้าแล้วได้ผลขึ้นมา นั่นแลเหยียบตลอดมาเป็นยังงใจคนประเภทนี้ พระประเภทนี้ มันควรจะกินข้าวชาวบ้านให้มันเสียข้าวเขาแล้วหรือ หมาเขาเลี้ยงไว้ในบ้านมันยังรู้จักบุญจักคุณ พระนี้มันเลวยิ่งกว่าหมาจึงไม่รู้จักบุญจักคุณของพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ ทั้ง ๆ ที่อาศัยพระบารมีของท่านเลี้ยงปากเลี้ยงท้องจากอาหารการกินของประชาชนอยู่มาจนกระทั่งทุกวันนี้ เป็นพระไม่กินข้าวของประชาชน กินกับใคร แล้วทำไมไปเหยียบหัวพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ได้ลงคอ เห็นอย่างจะแจ้งอย่างนี้ มันเลวขนาดไหน ธรรมนี้เป็นธรรมของใคร ใครมาเป็นใหญ่จึงจะมาลบล้าง มาดูถูกเหยียดหยามด้วยวิธีการต่าง ๆ แบบไม่อาย เรียกว่าหน้าด้านสุดยอดแล้ว

นรกหลุมไหนก็ไม่ทราบแหละจะรับมันไว้ได้ เราน่ากลัวนรกก็จะไม่รับแหละ ปิดหัวขึ้นมาอีก ถ้าเป็นหลวงตาบ้วนนี้ปิดเลย ไม่ให้มันมาตกนรกหลุมนี้ว่างั้นเลย มันพิสดารเกินเหตุเกินผลเหลือเกิน เปรตตัวนี้นะ เปรตตัวหัวโล้น ๆ นี้นะ ว่าอย่างนั้นเลย สิทธิของใคร เขาทำบาปทำกรรมอะไรเขาก็เป็นกรรมของเขาเอง แม้ที่สุดเขาไปเล่นการพนันขันต่อ ได้เท่าไรเสียเท่าไรวันนี้เขาก็มาพูดกันได้ ตามหน้าที่การงานของเขาที่ได้ที่เสียไปเท่าไร นี่ทางความชั่วเขายังมาพูดกันได้ ทางความดีผู้ทำปฏิบัติเพื่อความดีความชอบธรรมทั้งหลายนี้ ท่านปฏิบัติยังง ิ ท่านรู้ท่านเห็นยังง ิ ท่านพูดต่อกันทำไมพูดไม่ได้ เอาอำนาจมาจากไหนมาเหยียบปากท่านละ เย็บก็เย็บปากเจ้าของซี ที่มันปากเปรตปากผี อย่ายำให้มันมีต่อไปอีก ไปเท่าศาสนาอ้อ ๆ มันเลวกว่าหมา พุดแล้วเราสลดสังเวชนะ

มันเป็นอย่างงั้น ได้ยินมาอย่างงั้น ดังที่เขาประกาศแล้ว มีหน้าซ้ำยังจะหมายหัว อรหันต์อูธรอีกนุ่นนะ หมายถึง จะเด็ดหัวอรหันต์อูธร อรหันต์อูธรนี้จะว่าไง ก็อย่างเราตอบเมื่อเขานี้ ถ้าจะไปเด็ดอรหันต์องค์นั้นไม่ได้แล้ว อรหันต์องค์นั้นท่านหันไปนูนท่านหันมานี้ จากอูธรหันมากรุงเทพฯ จากกรุงเทพฯหันไปเมืองอูธร วันนั้นก็หันไปเทศน์กลับมา อรหันต์องค์นี้มันเก่งทางนี้ละ เข้าใจไหมละ โอ๊ย อย่ามาดูถูกศาสนา อะไรจะเลิศเลอยิ่งกว่าศาสนา มันพุดอย่างฟังไม่ได้เลย เลวที่สุดทีเดียว

อย่างกฎหมายบ้านเมืองเขา ทางนี้เขามีการฟ้องร้องกัน สำหรับเรา เราไม่มีอะไรกับใคร มันจะยกโคตรยกแซมมาให้เรา เราก็จะเจย อรหันต์บัว อรหันต์อูธร เพราะวัดเราเราก็จะไปตีเกราะประชุมทั้งไ้ปูกี้ ทั้งไ้หอยอง ทั้งอะไร สูอยากเป็นอรหันต์อูธรเหมือนกูใหม่ กูเป็นอรหันต์อูธรนะ เขาเสกให้กูเป็น สูอยากเป็นใหม่ ออกจากนั้นก็

มาตีเกราะประชุมลูกศิษย์ลูกหาทางสวนแสงธรรม อยากเป็นอรหันต์กับหลวงตาบัวไหม เขาเสกสรรให้หลวงตาบัวเป็นอรหันต์อุดร เราก็จะวางนั้น สนุกปากไปเลย ก็ภาษาลงชยะ มูตรคูไปแต่ให้มันเปื้อนมือทำไม มีแต่หัวเราะอยู่ด้วยความสลตสังเวชเท่านั้น มันเลวขนาดนั้นนะ

ศาสนาเป็นศาสนาชั้นเอกด้วย ชาวพุทธเราทั้งเมืองไทย เราอยากจะพูดว่าทั้งเมืองไทย เพราะมีจำนวนมากกราบไหว้บูชาพระพุทธเจ้าเป็นขวัญตาขวัญใจ มีความมอบอุ้งด้วยอรรถด้วยธรรมตลอดถึงเป็นผู้ทรงมรรคทรงผล ตามลำดับชั้นภูมิแห่งการปฏิบัติของตนเรื่อยมา ไม่มีใครมาดุดุกเหี้ยมดุดายม เปรตตัวนี้มันมาจากภพไหนชาติใด มันถึงได้มาเหยียบย่ำหน้าพระพุทธเจ้า เหยียบหัวพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ เหยียบพระสาวกทั้งหลายแหล่ไปหมดอย่างนี้ มันจะควรอยู่หรือ มันไม่หนักประเทศไทยหรือ ถ้าเป็นเรื่องเขี่ยแล้ว เขี่ยลงทะเลเลย มันจะไม่หนักประเทศไทย

คนประเภทนี้แหละหนักมากนะ ขวางหัวใจของคนทั้งชาติที่เป็นชาวพุทธอย่างมากทีเดียว มันสมควรจะอยู่ในเมืองไทยให้หนักเมืองไทยหรือคนประเภทนี้ ถ้าอยู่ในพระสงฆ์ผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบท่านก็ให้อยู่ไม่ได้ เปรตประเภทนี้นะ ท่านขับหนีเลย อย่างวัดหลวงตาบัวนี่เชกไปหมดทั้งโคตรมันเลย พอมันจะโผล่หน้าเข้ามานี่ โคตรนั้นหรือ เตะที่เดียวลงทะเลเลย ก็เรามีตีนนี้ เราทำไม่เตะไม่ได้ ก็เราพูดแต่ปากเราไม่ได้เตะเป็นอะไรไปวะ อยากอะไร ก็ต้องพลิกแพลงหลายส้นพันคมละซิ พูดทั้งจริงทั้งตลกรวมอยู่ในนี้แหละ ก็เราไม่มีอะไรกับใคร ใครจะว่าอะไรมันก็ไม่เป็น เพราะฉะนั้นจึงพูดได้ เด็ดได้ ตลกได้สบาย ๆ ไม่มีอะไร เอาละพอ

www.Luangta.or.th or www.Luangta.com